

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ole Christian Skogstad,

Uttalelse til søknad om konsesjon for etablering av Sørfjord pumpe - Sørfjord kraftverk - Tysfjord

Fylkesmannen viser til oversendelse datert 10.01.19 angående høring av Nordkraft Magasin AS' søknad om konsesjon for etablering av Sørfjord pumpe.

OM TILTAKET

Det søkes om etablering av en pumpe i et uregulert felt like nedstrøms eksisterende dam i Kjerringvatnet. Etablering av pumpa vil øke produksjonen i Sørfjord kraftverk med 3,3 GWh årlig. Tiltaket er planlagt i samme område som Sørfjordfjellet vindpark som er under bygging. Tiltaket innebærer fysiske inngrep i form av pumpestasjon, nedgravd overføringsledning på ca. 260 m, en sperreteriskel ved veifylling, samt heving av vannstanden oppstrøms sperreteriskel med 1 – 1,5 m. Det søkes samtidig om å regulere vannstanden i pumpebassenget mellom kote 567,5 og 566,7. Lengden på berørt elvestrekning fra pumpebassenget ned til fjorden via Øver- og Ner-Sørfjordvatn er 4,2 km. Planlagt slipp av minstevannføring er på 30 l/s om sommeren og 0 l/s om vinteren.

FYLKESMANNENS VURDERING

Berggrunnen i området består av forholdsvis næringsrike bergarter i form av gabbro, amfibolitt, glimmergneis og kalkglimmerskifer. Det er fra tidligere, blant annet i forbindelse med vindkraftanlegget, registrert kalkrike områder i fjellet og kalkkrevende arter i omkringliggende områder. I følge Eilertsen et al. (2018) ble det registrert en mindre og lokalt viktig lokalitet med gråor-heggeskog av utforming flommarkskog (F0501) langs Botnelva. Botnelva renner i et stort juv før innløpet i Øver-Sørfjordvatnet. Juvet har svært bratte bergvegger, men er veldig åpent og tilnærmet uten skogdekke, og er derfor ikke avgrenset som naturtypen bekkekløft. Det er flere fossefall i elva, men det er ikke avgrenset naturtypen fossesprøytzone her. Det finnes imidlertid elementer av den rødlistede naturtypen fosseberg (NT) langs elva.

Det er også registrert to stedbundne rødlistearter; issoleie (NT) og jøkelstarr (VU) ved Litle Kjerringvatnet. Ingen av de disse artene vurderes å gå tapt i området som følge av arealbeslaget. I tillegg er det registrert flere rødlistede fuglearter i det her aktuelle fjellområdet. Av vassdragstilknyttede arter innenfor tiltaksområdet er blant annet storlom, myrsnipe, temmincksnipe registrert. Fossefall skal også ha blitt observert i området tidligere.

De største negative virkningene vil knytte seg til endring av vannføring som følge av overføring av vann fra Litle Kjerringvatnet, og da særskilt i Botnelva oppstrøms Øver-Sørfjordvatnet. Området er svært tungt utbygd i forbindelse med kraftproduksjon. Dette har blant annet medført store negative konsekvenser for det opprinnelige vannmiljøet og for vannpåvirkede naturtyper, herunder i juvet. Etter det opplyste utgjør den planlagte fraføringen en reduksjon på 13,1 % ved utløp til sjø. Reduksjon i vannføring vil gi negative konsekvenser for vannlevende organismer, vadefugl og fuktkrevende vegetasjon. Strekningen som er tilgjengelig for laksefisk, herunder den potensielt tilgjengelige anadrome strekningen, vil bli negativt berørt. Fylkesmannen er spesielt kritisk til at det ikke legges opp til slipp av minstevannføring om vinteren. Som det påpekes i rapporten vil lav vannføringen i tørre år og ved sterk kulde medføre risiko for stranding og innfrysing av fisk om vinteren. Denne risikoen øker betraktelig lenger opp i Botnelva. Dette vil komme i tillegg til reduksjon i habitat- og næringstilgang både sommer og vinter.

Selv om det riktignok er forholdsvis moderate naturverdier tilknyttet vassdraget i dag, bør det i vurderingen av ytterligere utbygging i området tas hensyn til de naturfaglige restverdiene her. Manglende slipp av minstevannføring om vinteren er i denne sammenheng neppe i tråd med naturmangfoldloven § 12 om best mulig driftsmetoder og avbøtende tiltak, samt miljøkvalitetsnormene for vassdrag gitt i vannressursloven.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Ole Christian Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Tysfjord kommune
Nordland fylkeskommune